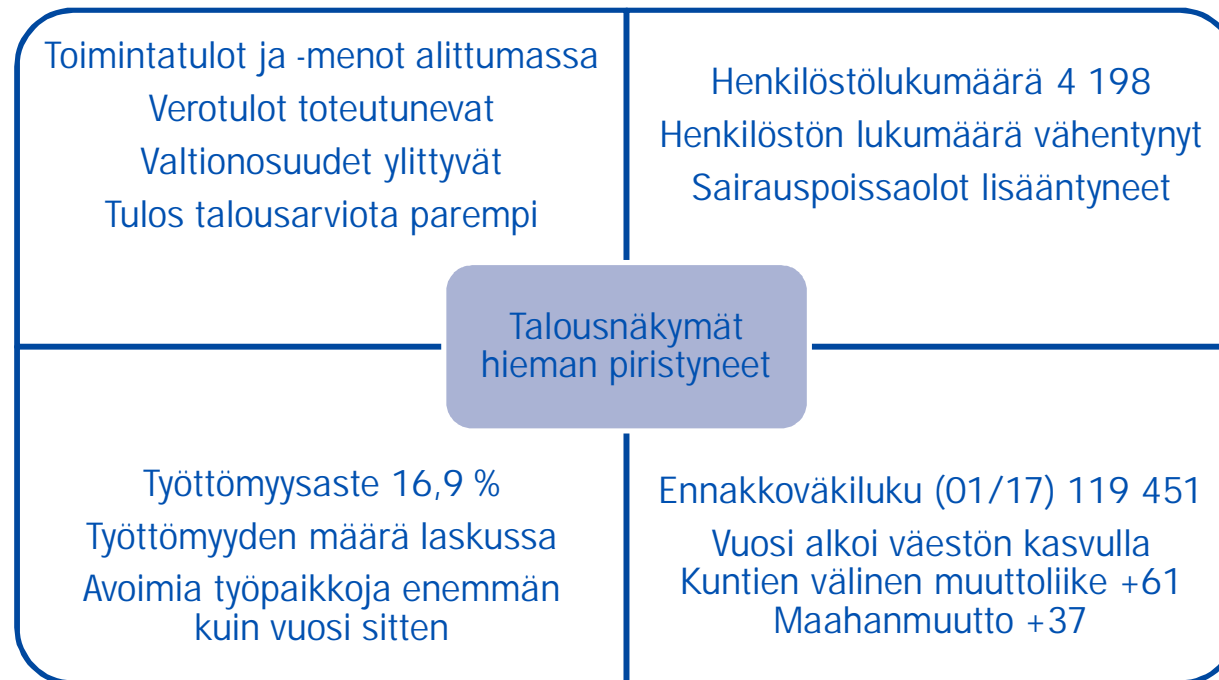
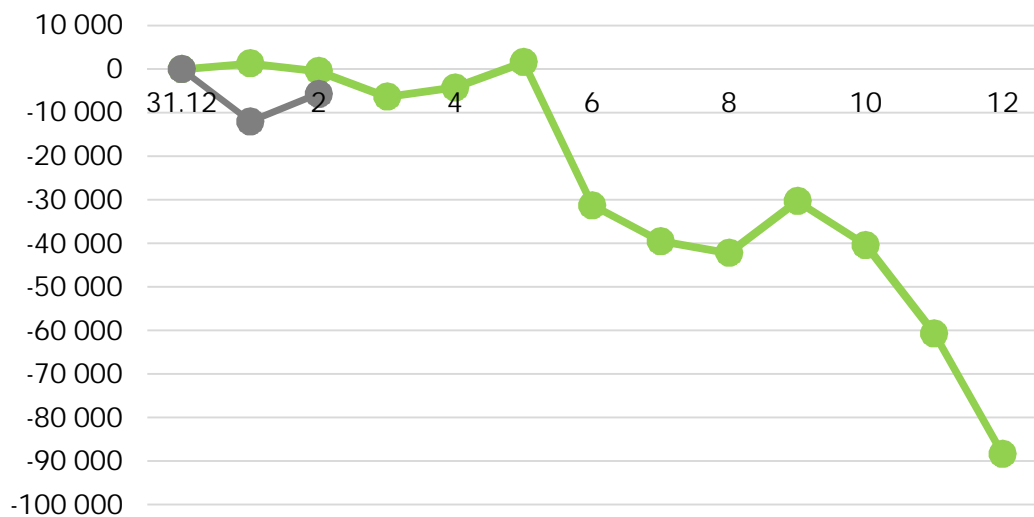

Talouden seurantaraportti tammi-helmikuulta 2017

Kassavarat

Kassavarojen muutos 2017, 1 000 euroa
(ilman pitkäaik. lainanottoa, kons. talletuksia, vahinkorahastoa,
kuntatodistuksia ja antolainoja)

Kassavarat 31.12.2016 66,4 milj. euroa

—●— Kassavarat TA 2017 (alkup.) —●— Kassavarat Tot 2017

Kassavarat vähentyneet alkuvuodesta
5,7 milj. euroa

Helmikuun lopussa kassavaroja noin
5,2 milj. euroa vähemmän kuin
ennusteessa

Investointien toteuma 7,5 milj. euroa
alle alkuperäisen ennusteen

Syyskuussa kiinteistöverojen
ensimmäinen maksuunpano, toinen
lokakuussa

Kesäkuussa n. 30 milj. euron
lainanlyhennys

Joulukuussa n. 18 milj. euron
lainanlyhennys

LAHTI

Konsernipalvelut/Taloussuunnittelu

Tuloslaskelmaennuste

1 000 €	Tilinpäätös ¹⁾	Voimassa oleva talousarvio	Ennuste	ENN17 /TP16
	2016	2017	2017	kasvu %
Toimintatuotot	157 607	177 613	174 283	10,58 %
Valmistus omaan käyttöön	516	500	500	-3,1 %
Toimintakulut	760 187	769 313	765 183	0,7 %
TOIMINTAKATE	-602 064	-591 200	-590 400	1,9 %
VEROTULOT	449 177	440 400	440 400	-2,0 %
VALTIONOSUJUEDET	183 285	187 100	189 200	3,2 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	4 666	4 465	4 465	-4,3 %
Korkotuotot	11 893	10 813	10 813	-9,1 %
Muut rahoitustuotot	12 114	14 022	14 022	15,8 %
Korkokulut	16 793	19 865	19 865	18,3 %
Muut rahoituskulut	2 548	505	505	-80,2 %
VUOSIKATE	35 064	40 765	43 665	24,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	46 182	42 473	42 473	-8,0 %
Satunnaiset erät	911	0	0	-100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-10 207	-1 709	1 192	111,7 %

¹⁾ Vertailutiedot vuodelta 2016 on oikaistu Lahden tietotekniikan, Hyvinvointikuntayhtymän ja toimeentuloturvan osalta.

LAHTI

Muutospaineet voimassa olevaan talousarvioon nähden

1000 €	MENOT	TULOT	NETTO
KÄYTTÖTALOUOSAOSA	-4 130	-1 230	-2 900

Sosiaali- ja terveystoimiala	-1 930	-1 130	-800
Sosiaali- ja terveystoimialan oma toiminta (b)			
Kotouttamislain nojalla maksettavat korvaukset, maahanmuuttotyön menopaine	200	1 000	
Sosiaali- ja terveystoimialan ostopalvelut (b)			
Toimeentulotuen netotus	-2 130	-2 130	
Lahden Tilakeskus	-2 200	-2 200	0
Hyvintointikuntayhtymään siirtyneet vuokravastuut	-2 200	-2 200	
Valtionosuudet		2 100	2 100

1000 €	MENOT	TULOT	NETTO
INVESTOINTIOSA	2 815	5 457	-2 642

Arvopaperit ja osakkeet	0	1 057	-1 057
Kiinteistö Oy Naskunvuon osakkeiden luovutus	0	1 057	
Talonrakennus	2 815	4 400	-1 585
Kiinteistö Oy Sammonkatu 8 myynti	2 815	4 400	

LAHTI

Tuloslaskelma (sisältää taseyksiköt ja sisäiset erät)

1 000 €	Toteuma ¹⁾	Toteuma	Toteuman	Kumulatiivinen	Toteuma	Tilinpäätös ¹⁾	Voimassa oleva	Talousarvion	
	2/2016	2/2017	kasvu %	talousarvio	%	2016	talousarvio	TA17/TP16	
				2/2017			2017	kasvu %	toteuma
									%
Toimintatuotot	22 648	24 128	6,53 %	24 845	97,12 %	157 607	177 613	12,69 %	13,58 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	–	0	–	516	500	-3,1 %	0,00 %
Toimintakulut	120 066	119 628	-0,36 %	121 236	98,67 %	760 187	769 313	1,2 %	15,55 %
TOIMINTAKATE	-97 417	-95 500	1,97 %	-96 391	99,08 %	-602 064	-591 200	1,8 %	16,15 %
VEROTULOT	81 376	79 704	-2,05 %	79 564	100,18 %	449 177	440 400	-2,0 %	18,10 %
VALTIONOSUUDET	29 197	31 538	8,02 %	29 742	106,04 %	183 285	187 100	2,1 %	16,86 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 331	1 973	-15,36 %	1 965	100,44 %	4 666	4 465	-4,3 %	44,20 %
Korkotuotot	-1 461	-1 786	22,25 %	-1 796	99,43 %	11 893	10 813	-9,1 %	-16,52 %
Muut rahoitustuotot	225	216	-3,93 %	217	99,73 %	12 114	14 022	15,8 %	1,54 %
Korkokulut	-3 570	-3 547	-0,66 %	-3 547	100,00 %	16 793	19 865	18,3 %	-17,85 %
Muut rahoituskulut	3	4	13,73 %	3	144,13 %	2 548	505	-80,2 %	0,74 %
VUOSIKATE	15 487	17 715	14,39 %	14 880	119,06 %	35 064	40 765	16,3 %	43,46 %
Poistot ja arvonalentumiset	6 246	6 556	4,97 %	6 786	96,62 %	46 182	42 473	-8,0 %	15,44 %
Satunnaiset erät	0	0	–	0	–	911	0	-100,0 %	–
TILIKAUDEN TULOS	9 241	11 159	20,76 %	8 094	137,87 %	-10 207	-1 709	83,3 %	653,16 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	0	0	–	0	–	533	85	-84,04 %	0,00 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	9 241	11 159	20,76 %	8 094	137,87 %	-9 674	-1 624	83,22 %	-687,36 %

¹⁾ Vertailutiedot vuodelta 2016 on oikaistu Lahden tietotekniikan, Hyvinvointikuntayhtymän ja toimeentuloturvan osalta.

LAHTI

Kaupunki ja taseyksiköt, henkilöstöyhteenveto

Henkilötyökuukausi (HTK) Helmikuu	Teoreettinen HTK		Maksettu HTK		Tehty HTK		Maksetut palkat 1 000€		HTV hinta 1 000 €	
	2/2016	2/2017	2/2016	2/2017	2/2016	2/2017	2/2016	2/2017	2/2016	2/2017
Vakituiset	250,3	242,4	236,5	223,4	203,8	194,3				
Määräaikaiset	81,0	70,2	81,4	80,8	77,2	77,8				
Työllistetyt	12,5	10,0	12,4	10,0	10,5	8,9				
Yhteensä	343,8	322,6	330,3	314,2	291,5	281,0	10 560,0	10 371,0	36,2	36,9

Teoreettinen HTK = Palvelussuhteiden perusteella mahdollinen työpanos kuukaudessa

Maksettu HTK = Teoreettisesta HTK:sta vähennetty palkattomat poissaolot ja lisätty lisä- ja ylityöt

Tehty HTK = Maksetusta HTK:sta vähennetty vuosilomat ja palkalliset poissaolot

Maksetut palkat = Kirjanpidon palkkamenot ko. kaudelta ilman sivukuluja, 1 000 €

HTV hinta = Maksettujen palkkojen ja tehdyn henkilötyöpanoksen kautta laskettu henkilötyövuoden (HTV) hinta.

Henkilöstölukumäärä	2/2016	2/2017	Muutos
Vakituiset	3 195	3 211	16
Määräaikaiset	871	835	-36
Työllistetyt	172	152	-20
Yhteensä	4 238	4 198	-40

Sairaus ja tapaturmat	2/2016	2/2017	Muutos
Työpäivinä	3 668	4 509	841
% työpäivistä	4,8	6,1	1,3

Vuoden 2016 tiedoissa huomioitu sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointikuntayhtymään sekä tietotekniikkapalvelujen siirtyminen Calpro Oy:öön.

LAHTI

Kaupunginhallituksen toimiala, toiminnan vaikuttavuus

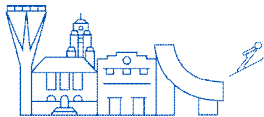
Konsernipalveluissa on raportointikaudella valmisteltu mm. organisaatiouudistusta, tilinpäätöstä ja henkilöstökertomusta sekä ateria- ja laitoshuollon maakunnalliseen toimintamalliin siirtymistä. Tietohallinnossa on jatkettu LTT:n liiketoimintasiirtoon liittyvien sopimusten ja palvelukuvausten valmistelua sekä edistetty palvelutietovarannon ja raportoinnin kehittämishankkeita. Tammi-helmikuun aikana on toimialoilla valmisteltu kaupunginhallitukselle yhteensä 60 päätöstä.

Työllistettyjä henkilöitä koko kaupungilla oli helmikuun lopussa 152 henkilöä. Helmikuun lopussa käynnistyi lisäksi kaupungin kesätyöhaku.

Lahden Ateria aloitti helmikuussa aterioiden valmistamisen onnistuneesti ja suunnitelmien mukaisesti uudessa Etelä-Lahden aluekeittiössä.

Lahden Tilakeskuksessa on toteutettu tavanomaisia tilajärjestelyjä PHHYKY:lle siirtyneiden tilojen osalta. Palvelutuotannolla ja kaupungin hallinnolla on ollut käytössään tarvittavat toimitilat.

Lahden Serviossa autonkuljetuspalveluiden siirtyminen sosiaali- ja terveystoimialalta on vaatinut erityisen paljon esimiesresurssointia toiminnan aloituksessa. Kuljetusreittien logistinen suunnittelu on käynnistetty. Muu palveluntuotanto on pysynyt vakaana volyymien osalta. Puhdistuspalveluissa on tammikuussa aloitettu palveluohjaajien osalta verkostomainen johtaminen, jossa kaikki neljä palveluohjaajaa on siirretty yhdelle palveluesimiehelle. Näin ohjaajaresurssit ovat yhteisesti koko puhdistuspalvelualueen henkilöstön ja esimiesten käytössä.

Kaupunginhallituksen toimiala, talous ja henkilöstö

	Toteuma	Toteuma	Toteuman	Kumulatiivinen	Toteuma	Voimassa oleva	Kumulatiivinen
Määrärahat, 1000 €	2/2016	2/2017	kasvu %	talousarvio	%	talousarvio	toteuma
Menot	10 169,9	10 202,4	0,3 %	11 427,0	89,3 %	74 606,8	13,7 %
- palkat ilman sivukuluja	771,4	798,1	3,5 %	803,9	99,3 %	5 081,1	15,7 %
Tulot	934,3	1 167,1	24,9 %	2 813,3	41,5 %	15 616,9	7,5 %
Toimintakate	-9 235,5	-9 035,3	-2,2 %	-8 613,8	104,9 %	-58 989,9	15,3 %

Henkilöstö	Toteuma	Toteuma	Muutos
	2/2016	2/2017	ed. vuoteen
Vakituiset (lkm)	88	95	7
Määräaikaisten (lkm)	62	75	13
Yhteensä (lkm)	150	170	20
Henkilötyövuodet	141	141	0
Sairaus ja tapaturmat, %	2,2	3,7	1,6

Toimialan vakituisen henkilöstön määrän muutos aiheutuu HR-tiimin siirtymisestä sosiaali- ja terveystoimialalta ja sivistystoimialalta. Määräaikaisten määrä sisältää myös työllistetyt. Määräaikaisten lisäys aiheutuu työllistettyjen määrän kasvusta.

Lomarahan vaikutus kumulatiivisten menojen toteuma-%:n seurantaan (lomaraha maksuun heinäkuussa)

tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
7,9%	15,8%	23,7%	31,6%	39,5%	47,4%	60,5%	68,4%	76,3%	84,2%	92,1%	100,0%

LAHTI

Määrärahat, 1000 €	Toteuma 2/2016	Toteuma 2/2017	Toteuman kasvu %	Kumulatiivinen talousarvio 2/2017	Toteuma %	Voimassa oleva talousarvio 2017	Kumulatiivinen toteuma %
Yleishallinto ja konsernipalvelut (b)							
Menot	5 412,2	5 891,8	8,9 %	6 858,7	85,9 %	44 201,8	13,3 %
Tulot	31,8	29,4	-7,4 %	212,4	13,9 %	7 394,5	0,4 %
Toimintakate	-5 380,5	-5 862,4	9,0 %	-6 646,3	88,2 %	-36 807,3	15,9 %
Tarkastustoimi (b)							
Menot	45,0	39,5	-12,2 %	58,1	68,1 %	418,4	9,4 %
Tulot	0,0	0,0	—	0,0	—	0,0	—
Toimintakate	-45,0	-39,5	-12,2 %	-58,1	68,1 %	-418,4	9,4 %
Elinvoima ja kilpailukykypalvelut (n)							
Menot	2 105,5	1 872,2	-11,1 %	2 043,6	91,6 %	8 052,4	23,2 %
Tulot	0,0	0,0	—	50,0	0,0 %	300,0	0,0 %
Toimintakate	-2 105,5	-1 872,2	-11,1 %	-1 993,6	93,9 %	-7 752,4	24,1 %
Tukityöllistäminen (n)							
Menot	2 607,4	2 361,5	-9,4 %	2 466,6	95,7 %	21 934,2	10,8 %
Tulot	33,4	117,9	253,2 %	122,0	96,7 %	1 380,4	8,5 %
Toimintakate	-2 574,0	-2 243,6	-12,8 %	-2 344,7	95,7 %	-20 553,8	10,9 %
Myyntivoitot ja -tapit (ei sitova)							
Menot	6,7	8,2	23,4 %	0,0	—	0,0	—
Tulot	869,2	1 019,7	17,3 %	2 428,9	42,0 %	6 542,0	15,6 %
Toimintakate	862,5	1 011,5	17,3 %	2 428,9	41,6 %	6 542,0	15,5 %

Määrärahat, 1000 €	Toteuma 2/2016	Toteuma 2/2017	Toteuman kasvu %	Kumulatiivinen talousarvio 2/2017	Toteuma %	Voimassa oleva talousarvio 2017	Kumulatiivinen toteuma %
Lahden Tilakeskus							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 156,4	2 905,9	34,8 %	939,9	309,2 %	2 799,8	103,8 %
Lahden Ateria							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	261,5	8,8	-96,6 %	-180,1	-4,9 %	0,0	–
Lahden Servio							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4,9	-182,0	-3780,7 %	80,6	-225,9 %	0,0	–

	Toteuma 2/2016	Toteuma 2/2017	Muutos ed. vuoteen
Henkilöstö			
Lahden Tilakeskus			
Henkilöstön lukumäärä	49	49	0
Henkilötyövuodet	47	42	-5
Lahden Ateria			
Henkilöstön lukumäärä	253	258	5
Henkilötyövuodet	215	194	-21
Lahden Servio			
Henkilöstön lukumäärä	263	257	-6
Henkilötyövuodet	216	199	-17

Lahden Tilakeskuksen sairauspoissaoloja oli 3,16% kun siitä vertailuajankohtana 1,49%.

Lahden Aterian määräaikainen henkilöstö on lisääntynyt useiden kiinteistöjen väistöratkaisujen sekä tuotannon järjestelyjen vuoksi. Useamman tuotantokeittiön lopettaessa tuotannon vakinaista henkilöstöä vapautuu kohteisiin kohde kerrallaan pitkin vuotta. Väliaikana tarvitaan määräaikaista henkilöstöä.

Lahden Serviossa Autonkuljetuspalveluiden laskutus saadaan käyntiin vasta maaliskuussa 2017, mikä näkyy helmikuun tuloksessa alijäämänä.

Sosiaali- ja terveystoimiala, toiminnan vaikuttavuus

Toimialalla on jatkettu sosiaali- ja terveystoimien siirtymiseen liittyviä prosessien uudelleentarkastelua sekä ostopalveluiden ohjausta mahdollisuuksien mukaan.

Hyvinvoinnin edistämiseksi on osallistuttu yhdyspintojen määrittämiseen hyvinvointikuntayhtymän ja kunnan välillä ottaen huomioon tulevan maakunnan rooli ja arvioitu hyvinvoinnin muutosohjelman toimenpiteitä muuttuneessa tilanteessa.

Maahanmuuttotyötä ja kotouttamista on tehty laaja-alaisena verkostoyhteistyönä. Kolmannen sektorin toimijat ovat aktivoituneet. Kotoutumiskoulutusta ja muuta tarjontaa on ollut hyvin saatavilla. Maahanmuuttotyö on järjestänyt kotiäideille kerhomuotoista suomen kielen opiskelua. Alueellisen integraatiopalvelupisteen asiakasmäärä on alkuvuonna 2017 kaksinkertaistunut. Helmikuun lopussa Alueellisessa integraatiopalvelupisteessä oli maahanmuuttaja-asiakkaita yli 400. Maahanmuuttotyö/Alipi on mukana Suomi taskussa -hankkeessa, jonka tavoitteena on tarjota kustannustehokas ja mielekäs tapa maahanmuuttajien oppia suomen kieltä ja kotoutua nopeammin luomalla uudenlainen videopohjainen palvelu internettiin. Hanke kestää 31.10.2018 saakka.

Talous- ja velkaneuvonnassa on ollut tammi-helmikuussa asiakaskäyntejä 285 kpl. Asiakasmäärä on ollut samalla tasolla kuin viime vuoden ensimmäisinä kuukausina. Toimeentulotuen siirtyminen Kelaan ei ole näkynyt talous- ja velkaneuvonnan asiakasmäärässä. Talous- ja velkaneuvonnassa on kahden ensimmäisen kuukauden aikana tehty velkajärjestelyjä 35 kpl ja annettu puhelinneuvontaa 485 kpl. Lahden yhteiskoululla on tammi-helmikuun aikana pidetty neljä infotilaisuutta nuorille. Tämä talousneuvonta tavoitti 80 kahdeksaslukulaista. Opettaja antaman palautteen mukaan, infot koettiin erittäin hyödyllisiksi ja saivat oppilailta paljon hyvää palautetta.

Sosiaali- ja terveystoimiala, talous ja henkilöstö

	Toteuma ¹⁾			Kumulatiivinen	Voimassa oleva		Kumulatiivinen
	2/2016	2/2017	Toteuman kasvu %	talousarvio 2/2017	Toteuma %	talousarvio 2017	toteuma %
Määrärahat, 1000 €							
Menot	60 321,6	57 295,2	-5,0 %	57 681,4	99,3 %	346 353,7	16,5 %
Tulot	0,0	328,6	1095093,5 %	355,0	92,5 %	2 378,6	13,8 %
Toimintakate	-60 321,6	-56 966,6	-5,6 %	-57 326,4	99,4 %	-343 975,1	16,6 %

	Toteuma 2/2016	Toteuma 2/2017	Muutos ed. vuoteen
Henkilöstö			
Vakituiset	1 919	15	-1 904
Määräaikaiset	530	0	-530
Yhteensä	2 449	15	-2 434
Henkilötyövuodet	2 093	14	-2 079
Sairaus ja tapaturmat, %	6,4	0,9	-5,4

Määrärahat: Vertailutiedot vuodelta 2016 on oikaistu Hyvinvointikuntayhtymän ja toimeentuloturvan osalta. Hyvinvointikuntayhtymään siirtyneen toiminnan vuosikustannukset on jaettu tasan kuukausille vastaamaan yhtymän kanssa sovittua laskutustapaa. Perustoimeentulotuki on eliminoitu kokonaan toimialan menoista, sillä toiminta siirtyi Kelaan 1.1.2017. Henkilöstömäärän muutoksessa näkyy Sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstön siirtyminen Päijät-Hämeen hyvinvointi-kuntayhtymään 1.1.2017. Määräaikaisissa mukana työllistetyt.

¹⁾Vertailutiedot vuodelta 2016 on oikaistu Hyvinvointikuntayhtymän ja toimeentuloturvan osalta. Hyvinvointikuntayhtymään siirtyneen toiminnan vuosikustannukset on jaettu tasan kuukausille vastaamaan yhtymän kanssa sovittua laskutustapaa. Perustoimeentulotuki on eliminoitu kokonaan toimialan menoista, sillä toiminta siirtyi Kelaan 1.1.2017.

Lomarahan vaikutus kumulatiivisten menojen toteuma-%:n seurantaan (lomaraha maksuun heinäkuussa)

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
	7,9 %	15,8 %	23,7 %	31,6 %	39,5 %	47,4 %	60,5 %	68,4 %	76,3 %	84,2 %	92,1 %	100,0 %

LAHTI

	Toteuma 1)	Toteuma	Toteuman	Kumulatiivinen	Toteuma	Voimassa oleva	Kumulatiivinen
Määrärahat, 1000 €	2/2016	2/2017	kasvu %	talousarvio	%	talousarvio	toteuma
				2/2017		2017	%
Sosiaali- ja terveystaloudet oma toiminta (b)							
Menot	188,1	146,4	-22,2 %	224,3	65,3 %	1 615,4	9,1 %
Tulot	0,0	214,1	713548,4 %	0,0	—	248,6	86,1 %
Toimintakate	188,1	67,7	-64,0 %	-224,3	-30,2 %	-1 366,8	-4,9 %
Sosiaali- ja terveystaloudet ostopalvelut (b)							
Menot	60 133,5	57 148,7	-5,0 %	57 457,1	99,5 %	344 738,3	16,6 %
Tulot	0,0	114,5	—	355,0	32,2 %	2 130,0	5,4 %
Toimintakate	60 133,5	-57 034,3	-194,8 %	-57 102,1	99,9 %	-342 608,3	16,6 %

¹⁾ Vertailutiedot vuodelta 2016 on oikaistu Hyvinvointikuntayhtymän ja toimeentuloturvan osalta. Hyvinvointikuntayhtymään siirtyneen toiminnan vuosikustannukset on jaettu tasan kuukausille vastaamaan yhtymän kanssa sovittua laskutustapaa. Perustoimeentulotuki on eliminoitu kokonaan toimialan menoista, sillä toiminta siirtyi Kelaan 1.1.2017.

Sivistystoimiala, toiminnan vaikuttavuus

MM2017 -kaikkien koulujen yhteinen avajais- ja koululaispäivä, johon eri tavoin osallistui perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilaat sekä päiväkotien ja perhepäivähoidon lapsia. Perusopetuksen osalta kisoihin valmistauduttiin ja osallistuttiin yhtenä oppimiskokonaisuutena yhteistyössä kisaorganisaation kanssa. MM2017 -kisojen vaikutus on näkynyt Urheilukeskuksen alueen muun liikuntatoiminnan osittaisena keskeytymisenä tai siirtymisenä väliaikaisesti muualle.

Toimialalla on helmikuun aikana osallistuttu koulu- ja palveluverkon kehittämisen ja uudistamistyöhön, mm. keskustan alueen palveluverkkoselvitys, Kivimaan ja Rakokiven hankesuunnitelmien valmistelu, päiväkotien ja koulujen hallinnollisten yhdistymisten valmistelu.

Perusopetuksessa on talouden ja toiminnan ohjausta uudistettu; tuntikehysjärjestelmä toiminnan suunnittelussa, koulukohtaisen budjetoinnin uudistaminen, alueellisen työn merkitys toiminnan resurssoinnissa ja johtamisessa.

Varhaiskasvatuspalveluissa on järjestetty lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta, valvottu yksityistä varhaiskasvatusta sekä rahoitettu tukien kautta yksityistä varhaiskasvatusta sekä lasten kotihoitoa.

Nuorisopalveluissa tuettavien nuorten tapaamisia noin 500, vanhempia ja huoltajia tavattu n. 150 kertaa, työllistetyillä nuorilla (palkkatuki, työkokeilu) n. 1500 työpäivää, osallistuja- ja kävijämäärä yhteensä n. 18 000.

Lahden kaupunginkirjastossa helmikuussa asiakaskäyntejä 82 577, lainoja 151 569, tapahtumia ja mediakasvatustilaisuuksia 121 (2 286 osallistujaa) ja verkkokäyntejä LASTU-verkkokirjastossa 64 293.

Wellamo-opistossa on pidetty opetustunteja helmikuun aikana 6 894 tuntia ja kurssien määrä 883.

Sivistystoimiala, toiminnan vaikuttavuus

Liikuntapalveluissa toteutettu MM2017 -kisojen järjestämisveloitteiden mukaiset toimenpiteet myös itse kisojen aikana niiden onnistumiseksi

MM2017 -avajaisissa Lahden kaupunginorkesterin - Sinfonia Lahden nauhoittama Finlandia-esitys, joka sai televisioituna valtakunnallisen ja kansainvälisen kattavuuden.

Radio- ja tv-museo Mastola avasi ovensa uudistuneena 27.2. Museo on ollut mittavan peruskorjauksen takia suljettuna syksystä 2014 lähtien.

Lahden kaupunginmuseossa on valmisteltu itsenäisyyden juhluvuoden näyttelyitä (5 kpl) sekä kansainvälistä 20. julistettriennalea.

Helmikuussa on tehty kansallisen veteraanipäivän (27.4.2017) ennakkoivia valmisteluja eri sidosryhmien kanssa kaikkien käytännön järjestelyjen osalta, mm. kuntakirjeet, kutsut, ohjelma jne.

Orkesteri järjesti kolme viihdekonserttia "Sata vuotta suomalaista viihdettä", jotka olivat kaikki lähes loppuunmyytyjä. Toteutus oli osa Suomen Itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuotta.

Teatteri järjesti helmikuussa 50 näytäntöä, joissa oli 9201 katsojaa. Harjoituksia pidettiin 38 kpl.

Sivistystoimiala, talous ja henkilöstö

	Toteuma	Toteuma	Toteuman	Kumulatiivinen	Toteuma	Voimassa oleva	Kumulatiivinen
Määrärahat, 1000 €	2/2016	2/2017	kasvu %	talousarvio	%	talousarvio	toteuma
				2/2017		2017	%
Menot	36 321,0	35 888,7	-1,2 %	35 099,4	102,2 %	223 205,3	16,1 %
- palkat ilman sivukuluja	14 410,5	14 354,0	-0,4 %	13 832,6	103,8 %	87 296,1	16,4 %
Tulot	4 781,9	3 960,6	-17,2 %	3 088,5	128,2 %	18 401,2	21,5 %
Toimintakate	-31 539,0	-31 928,1	1,2 %	-32 010,9	99,7 %	-204 804,1	15,6 %

Henkilöstö	Toteuma	Toteuma	Muutos
	2/2016	2/2017	ed. vuoteen
Vakituiset	2 381	2 413	32
Määräaikaiset	842	815	-27
Yhteensä	3 223	3 228	5
Henkilötyövuodet	2 642	2 711	69
Sairaus ja tapaturmat, %	4,3	5,7	1,5

Vakituisen henkilöstön määrän lisäyksestä 12 aiheutuu Nastopolin lukion siirrosta, 7 psykologi- ja kuraattoripalveluiden siirtymisestä salpauksesta sekä perusopetuksen aluemallin mukaiset aluepäälliköistä (3). Vakituisen määrän lisäystä selittää myös määräaikaisten vakinaistamiset, radio ja tv museon lisäresurssit sekä oppilas ja opiskelijahuoltolain mukaisen henkilöstömitoituksen huomioiminen. Henkilöstömäärissä mukana taseyksiköt. Taseyksiköiden osalta vakituisen henkilöstömäärä vähentynyt 9 henkilöä. Määräaikaisissa mukana työllistetyt.

Lomarahan vaikutus kumulatiivisten menojen toteuma-%:n seurantaan (lomaraha maksuun heinäkuussa)

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
	7,9 %	15,8 %	23,7 %	31,6 %	39,5 %	47,4 %	60,5 %	68,4 %	76,3 %	84,2 %	92,1 %	100,0 %

LAHTI

	Toteuma	Toteuma	Toteuman	Kumulatiivinen	Toteuma	Voimassa oleva	Kumulatiivinen
Määrärahat, 1000 €	2/2016	2/2017	kasvu %	talousarvio	%	talousarvio	toteuma
				2/2017		2017	%
Hallintopalvelut (n)							
Menot	264,8	368,8	39,3 %	286,5	128,7 %	1 946,2	18,9 %
Tulot	0,0	801,8	–	0,0	-80177894,0 %	62,1	1291,1 %
Toimintakate	-264,8	433,0	-263,5 %	-286,5	-151,1 %	-1 884,1	-23,0 %
Lasten ja nuorten kasvu (b)							
Menot	27 252,6	26 381,8	-3,2 %	26 285,2	100,4 %	163 500,4	16,1 %
Tulot	3 877,5	2 368,3	-38,9 %	2 351,5	100,7 %	13 640,9	17,4 %
Toimintakate	-23 375,1	-24 013,5	2,7 %	-23 933,7	100,3 %	-149 859,5	16,0 %
Osaaminen ja tieto (b)							
Menot	3 126,6	3 305,6	5,7 %	3 441,6	96,0 %	21 659,1	15,3 %
Tulot	194,6	94,0	-51,7 %	158,1	59,4 %	1 043,7	9,0 %
Toimintakate	-2 932,0	-3 211,7	9,5 %	-3 283,5	97,8 %	-20 615,4	15,6 %
Wellamo-opisto (n)							
Menot	595,0	572,3	-3,8 %	545,7	104,9 %	4 073,6	14,0 %
Tulot	336,6	315,2	-6,4 %	307,7	102,4 %	1 425,4	22,1 %
Toimintakate	-258,4	-257,1	-0,5 %	-238,0	108,0 %	-2 648,2	9,7 %
Liikunta ja kulttuuri (b)							
Menot	4 370,7	4 434,4	1,5 %	3 816,8	116,2 %	27 320,7	16,2 %
Tulot	324,3	298,3	-8,0 %	251,7	118,5 %	1 603,2	18,6 %
Toimintakate	-4 046,4	-4 136,1	2,2 %	-3 565,1	116,0 %	-25 717,5	16,1 %

LAHTI

Määrärahat, 1000 €	Toteuma 2/2016	Toteuma 2/2017	Toteuman kasvu %	Kumulatiivinen talousarvio 2/2017	Toteuma %	Voimassa oleva talousarvio 2017	Kumulatiivinen toteuma %
Kaupunginmuseo (n)							
Menot	583,5	666,0	14,1 %	606,0	109,9 %	3 921,8	17,0 %
Tulot	48,9	83,0	69,8 %	19,5	426,1 %	197,5	42,0 %
Toimintakate	-534,6	-583,0	9,0 %	-586,5	99,4 %	-3 724,3	15,7 %
Kansainväliset urheilutapahtumat (n)							
Menot	127,7	159,8	25,2 %	117,6	135,9 %	783,5	20,4 %
Tulot	0,0	0,0	–	0,0	–	428,4	0,0 %
Toimintakate	-127,7	-159,8	25,2 %	-117,6	135,9 %	-355,1	45,0 %
Lahden kaupunginorkesteri							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	171,3	32,4	-81,1 %	68,8	47,1 %	0,0	–
Lahden kaupunginteatteri							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	88,8	-64,7	-172,9 %	191,0	-33,9 %	0,0	–

LAHTI

Tekninen ja ympäristötoimiala, toiminnan vaikuttavuus

Kaupunkiympäristö on sopimusperusteisesti (kilpailutetut hoitourakat) hoitanut kaupunki-infraa ja pitänyt väylät liikennöitävässä kunnossa ja yleiset alueet toimivina ja siisteinä. Erityinen onnistunut ponnistus olivat Pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat ja niihin liittyvät liikenne ja ylläpitotoimet. Eteläisen kehätiehankkeen suunnittelu ja hankkeeseen liittyvän MT167 suunnittelu ja rakentamisvalmistelut ovat myös pitkällä.

Investointien osalta on viimeistelty suunnitelmia ja hankkeiden kilpailutusta.

Ympäristöministeriö on myöntänyt 300 000 euroa hallitusohjelman mukaista kärkihankerahoitusta Lahden keskustan hulevesien hallintahankkeelle vuosille 2017–2018. Hanke on yksi Lahden kaupungin strategian kärkihankkeista ja se käynnistyy maaliskuussa.

Tekninen ja ympäristötoimiala, talous ja henkilöstö

	Toteuma	Toteuma	Toteuman	Kumulatiivinen	Toteuma	Voimassa oleva	Kumulatiivinen
Määrärahat, 1000 €	2/2016	2/2017	kasvu %	talousarvio	%	talousarvio	toteuma
				2/2017		2017	%
Menot	5 581,5	5 591,9	0,2 %	5 605,5	99,8 %	46 589,2	12,0 %
- palkat ilman sivukuluja	1 400,3	1 456,3	4,0 %	1 429,6	101,9 %	9 157,9	15,9 %
Tulot	2 103,1	2 206,6	4,9 %	2 699,2	81,8 %	36 999,4	6,0 %
Toimintakate	-3 478,3	-3 385,2	-2,7 %	-2 906,3	116,5 %	-9 589,8	35,3 %

Henkilöstö	Toteuma	Toteuma	Muutos
	2/2016	2/2017	ed. vuoteen
Vakituiset	201	213	12
Määräaikaiset	11	7	-4
Yhteensä	212	220	8
Henkilötyövuodet	196	184	-12
Sairaus ja tapaturmat, %	3,0	4,3	1,3

Henkilöstömäärän muutoksessa näkyy ostopalveluista siirtyminen omaan toimintaan (LSKT ja Nastolan eläinlääkintä).

Tulot ovat jääneet alle kumulatiivisen talousarvion. Tämä johtuu siitä, että joukkoliikenteen helmikuun tuloista noin 600 000 euroa on kirjautunut maaliskuun kirjanpitoon. Ko. muutos huomioon ottaen nettotulos on talousarvion tasolla.

Lomarahan vaikutus kumulatiivisten menojen toteuma-%:n seurantaan (lomaraha maksuun heinäkuussa)

tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
7,9 %	15,8 %	23,7 %	31,6 %	39,5 %	47,4 %	60,5 %	68,4 %	76,3 %	84,2 %	92,1 %	100,0 %

LAHTI

Määrärahat, 1000 €	Toteuma 2/2016	Toteuma 2/2017	Toteuman kasvu %	Kumulatiivinen talousarvio 2/2017	Toteuma %	Voimassa oleva talousarvio 2017	Kumulatiivinen toteuma %
Hallintopalvelut (n)							
Menot	419,6	432,6	3,1 %	484,8	89,2 %	3 220,5	13,4 %
Tulot	0,6	0,0	-100,7 %	0,0	–	109,4	0,0 %
Toimintakate	-419,0	-432,6	3,2 %	-484,8	89,2 %	-3 111,1	13,9 %
Maankäyttö ja aluehankkeet, Kaupunkiympäristö, Rakennus- ja ympäristövalvonta (b)							
Menot	3 710,8	3 634,2	-2,1 %	3 793,3	95,8 %	26 705,3	13,6 %
Tulot	1 110,8	1 091,0	-1,8 %	1 148,3	95,0 %	24 891,5	4,4 %
Toimintakate	-2 600,0	-2 543,2	-2,2 %	-2 645,0	96,2 %	-1 813,8	140,2 %
Joukkoliikenne (n)							
Menot	1 451,1	1 525,1	5,1 %	1 327,5	114,9 %	16 663,4	9,2 %
Tulot	991,7	1 115,6	12,5 %	1 550,9	71,9 %	11 998,5	9,3 %
Toimintakate	-459,4	-409,4	-10,9 %	223,4	-183,3 %	-4 664,9	8,8 %

Tulot ovat jääneet alle kumulatiivisen talousarvion. Tämä johtuu siitä, että joukkoliikenteen helmikuun tuloista noin 600 000 euroa on kirjautunut maaliskuun kirjanpitoon. Hallintopalveluiden menot ovat alkuvuonna 2017 olleet suuremmat kuin vuonna 2016. Tämä selittyy vuonna 2016 tehdyllä organisaatiomuutoksella, jossa toimintoja keskitettiin hallintopalveluiden vastuualueelle kesken vuoden. Menot ovat kuitenkin alittaneet talousarvion. Hankkeista syntyvät tulot on budjetoitu vasta syksyille. Kaupunkiympäristön, maankäytön ja aluehankkeiden sekä rakennus- ja ympäristövalvonnan menot ja tulot ovat jonkin verran alittuneet sekä vuoteen 2016 että talousarvioon verrattuna. Toimintakate on hyvällä tasolla.

LAHTI

Konsernipalvelut/Taloussuunnittelu

Investoinnit

Maaomaisuuden myynnit ovat alkuvuonna olleet 1,0 milj. euroa.

Julkisessa käyttöomaisuudessa menot painottuvat kesäkaudelle, alkuvuoden aikana eniten kustannuksia on syntynyt Syväojan teollisuusalueen rakentamisesta.

Arvopaperit ja osuudet menoissa ja tuloissa näkyy Kiinteistö oy Naskunvuon osakkeiden luovutus Lahden Taloilille yhtiön osakkeita vastaan, Lahden Jäähalli Oy:n osakkeiden hankintameno sekä joitakin jäämistösakkeiden luovutuksia.

Talonrakennus menoissa Lahden kaupungin sairaalan uudistaminen, Länsiharjun koulun laajennus sekä intiaanikukkulan latureittimuutokset. Hankeryhmän tuloissa näkyy Sammonkatu 8 osakkeiden myynti.

1 000 €	Voimassa oleva		Toteuma 2/2017	Toteuma %
	Tilinpäätös 2016	talousarvio 2017		
KIINTEÄ OMAISUUS				
Tulot	4 639	7 542	1 031	13,67 %
Menot	1 947	5 000	17	0,34 %
Netto	-2 692	-2 542	-1 014	39,88 %
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS				
Tulot ¹⁾	11 773	200	0	0,00 %
Menot	18 793	24 230	1 317	5,44 %
Netto	7 021	24 030	1 317	5,48 %
IRTAIN OMAISUUS				
Tulot	279	0	0	–
Menot	4 866	2 722	226	8,31 %
Netto	4 588	2 722	226	8,31 %
ARVOPAPERIT JA OSUUDET				
Tulot	4 203	0	1 433	–
Menot	3 427	1 890	1 447	76,56 %
Netto	-776	1 890	14	0,72 %
TALONRAKENNUS				
Tulot	3 135	1 550	4 400	283,87 %
Menot	34 517	44 080	2 815	6,39 %
Netto	31 383	42 530	-1 585	-3,73 %
Yhteensä				
Tulot	24 028	9 292	6 864	73,87 %
Menot	63 551	77 922	5 823	7,47 %
Netto	39 523	68 630	-1 041	-1,52 %

¹⁾ Tilinpäätös 2016 tuloissa näkyy Nastolan vesihuoltolaitoksen kautta

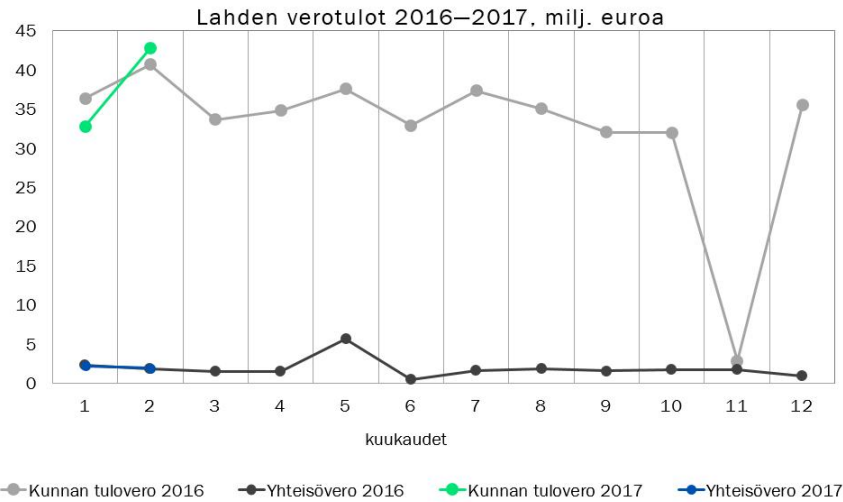
Verorahoitus

Verotulot

Verotulot toteutunevat

Valtionosuudet

Valtionosuudet ylittyvät 2,1 milj. euroa

LAHDEN KAUPUNGIN VEROTULOT 2016 – 2017 (MILJ. EUROA)

Kuukausi	KUNNALLISVERO VUONNA 2016			KUNNALLISVERO VUONNA 2017			Muutos		
	V. 2016	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	V. 2017	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	-%
Tammi	0,1	36,2	36,3	36,3	0,2	32,6	32,8	32,8	-9,7
Helmi	29,2	11,4	40,7	77,0	30,2	12,5	42,7	75,5	-1,9
Maalis	32,2	1,4	33,6	110,7	0,0	0,0	0,0	75,5	-31,7
Huhti	33,5	1,2	34,8	145,4	0,0	0,0	0,0	75,5	-48,1
Touko	36,7	0,8	37,5	183,0	0,0	0,0	0,0	75,5	-58,7
Kesä	32,3	0,5	32,9	215,9	0,0	0,0	0,0	75,5	-65,0
Heinä	37,1	0,3	37,3	253,2	0,0	0,0	0,0	75,5	-70,2
Elo	34,6	0,4	35,0	288,2	0,0	0,0	0,0	75,5	-73,8
Syys	31,6	0,4	32,0	320,2	0,0	0,0	0,0	75,5	-76,4
Loka	31,4	0,6	32,0	352,2	0,0	0,0	0,0	75,5	-78,6
Marras	31,7	-28,9	2,8	355,0	0,0	0,0	0,0	75,5	-78,7
Joulu	30,2	5,3	35,5	390,5	0,0	0,0	0,0	75,5	-80,7
Yhteensä	360,7	29,8	390,5		30,4	45,1	75,5		

Kuukausi	YHTEISÖVERO VUONNA 2016			YHTEISÖVERO VUONNA 2017			Muutos		
	v. 2016	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	v. 2017	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	-%
Tammi	0,1	2,2	2,3	2,3	0,3	1,9	2,2	2,2	-7,0
Helmi	1,4	0,4	1,8	4,1	1,5	0,4	1,9	4,1	-2,1
Maalis	1,4	0,0	1,4	5,6	0,0	0,0	0,0	4,1	-27,1
Huhti	1,4	0,0	1,4	7,0	0,0	0,0	0,0	4,1	-42,0
Touko	1,3	4,3	5,7	12,6	0,0	0,0	0,0	4,1	-68,0
Kesä	1,3	-1,0	0,4	13,0	0,0	0,0	0,0	4,1	-68,9
Heinä	1,3	0,3	1,6	14,6	0,0	0,0	0,0	4,1	-72,2
Elo	1,5	0,3	1,8	16,4	0,0	0,0	0,0	4,1	-75,3
Syys	1,4	0,2	1,5	17,9	0,0	0,0	0,0	4,1	-77,4
Loka	1,5	0,2	1,7	19,6	0,0	0,0	0,0	4,1	-79,3
Marras	1,6	0,1	1,7	21,3	0,0	0,0	0,0	4,1	-81,0
Joulu	1,4	-0,6	0,8	22,1	0,0	0,0	0,0	4,1	-81,7
Yhteensä	15,7	6,4	22,1		1,7	2,3	4,1		

LAHTI

Konsernipalvelut/Taloussuunnittelu

Lainannostosuunnitelman toteutuminen

Myöntämisvaltuus, euroa	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Lyhytaikainen luotto (ottolainat), samanaikaisesti nostettuna enintään	190 000 000	20 000 000	170 000 000
Määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille (antolainat)*	120 000 000	5 400 000	114 600 000
Suojautumistoimentpiteet korko- ja valuuttariskeiltä (johdannaissopimukset)	150 000 000		150 000 000
Pitkäaikainen luotto (ottolainat)	59 000 000		59 000 000

* Valtuuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista johtuvaa luoton myöntämistä (lainan ennakainen takaisin maksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla).

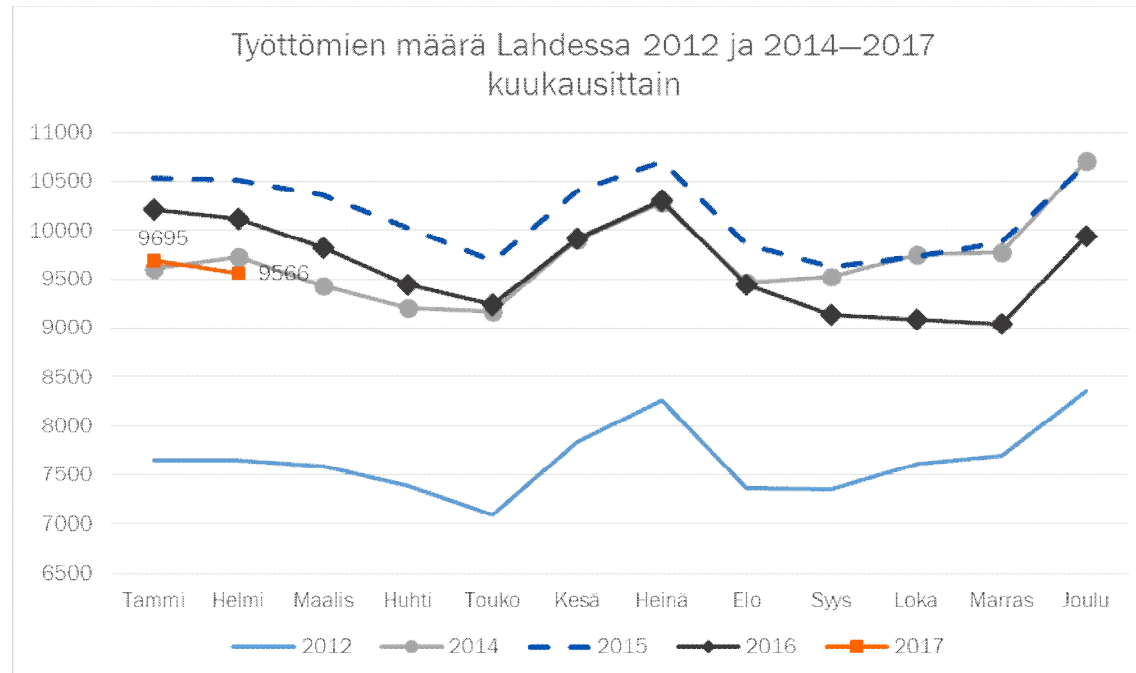
Määräraha, euroa	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Ottolainat			
Pitkäaikainen, lisäykset	59 000 000		59 000 000
Pitkäaikainen, vähennykset	-52 430 000	-401 652	-52 028 348
Lyhytaikainen, nettomuutos	59 000 000	19 966 094	39 033 906
Netto	65 570 000	19 564 442	46 005 558
Antolainat, pitkäaikainen			
Lisäykset	75 000 000	900 000	74 100 000
Vähennykset	-43 067 000	-1 713 831	-41 353 169
Netto	31 933 000	-813 831	32 746 831

Luvuissa ei ole otettu huomioon konsernitilien saldoja

Työttömyys

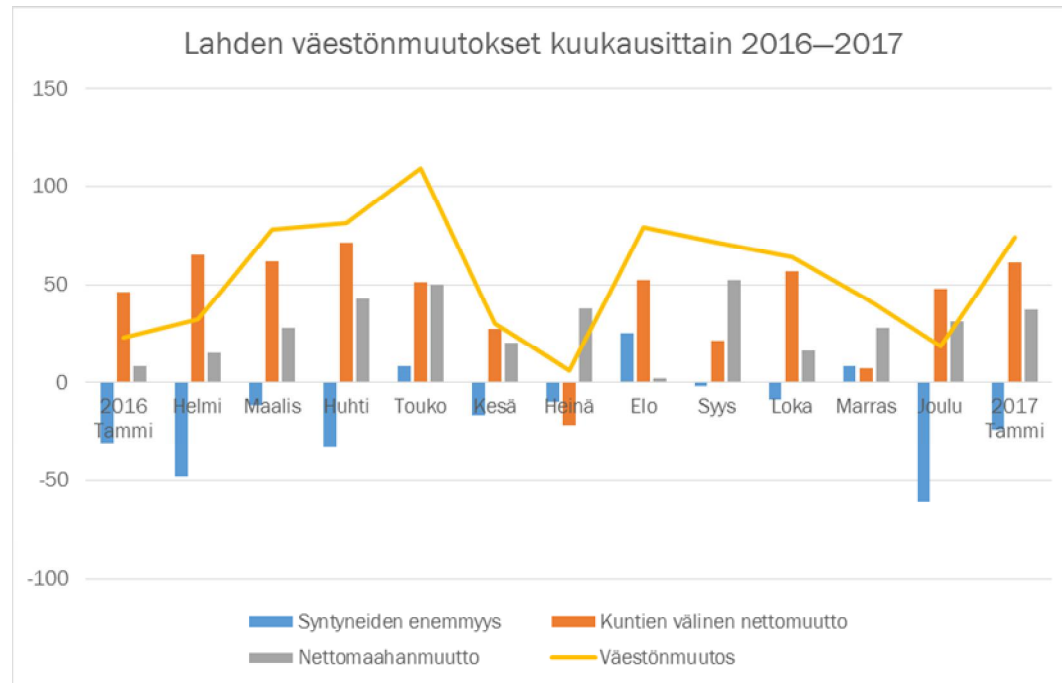

Helmikuun Työttömyysaste 16,9 %

- Työttömyysaste 0,9 prosenttiyksikköä alempi kuin vuosi sitten.
- Työttömiä työhakijoita 9 566, 549 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten ja 948 henkilöä vähemmän kuin kaksi vuotta sitten.
- Avoinna 1 385 työpaikkaa, 74 työpaikkaa enemmän kuin vuosi sitten.
- Nuorisotyöttömiä 1 203, 188 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten.
- Pitkäaikaistyöttömiä oli 3 795, 207 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten.

Väestön määrän kehitys

Ennakkoväkiluku 119 451

Tammikuun väestönkasvu (+74 henkilöä):

- Kuolleita oli alkuvuonna 24 enemmän kuin syntyneitä
- Kaupungin väkilukua kasvatti kuntien välinen muuttoliike 61 henkilöä ja maahanmuutto 37 henkilöä
- Tammikuun 2016 väestönkasvu 23 henkilöä (+51)

Viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana väestön määrä on kasvanut 685 henkilöllä. Muuttovoitto muista kunnista 500 ja ulkomailta 360. Syntyneitä 175 vähemmän kuin kuolleita.

LAHTI

Konsernin olennaiset tapahtumat

- Sammonkatu 8 Oy:n kiinteistökehitys eteni, Salpaus luovutti oman omistuksensa Lahden kaupungille ja Kaupunki aloitti valmistelut Sammonkatu 8 Oy:n myymisestä Spatium Oy:lle
- Hollolan kunta osti 10,05% Lahden Työpaikka Oy:n osakkeista Lahden kaupungilta
- Sibeliustalo Oy:n ja Lahden Messut Oy:n fuusio saatettiin päätökseen ja uusi kokonaisuus KOKO Lahti Oy lanseerattiin
- Lahti Energia Oy:n Kyvo 3 projekti etenee aikataulussa ja budjetissa
- LAMK Oy:n myyntiin LUT- konsernille tähtäävät valmistelu käynnistettiin
- Lahden Aterian ja Lahden Servion sekä Hyvinvointikuntayhtymän vastaavien toimintojen keskittämisen valmistelu käynnistettiin

